

Navikulář

JÁHEN JOSEF JANŠTA

Čtrnáctiletý Petr patří k ministrantům, na které se může pan farář spolehnout. Vypracoval se v jedinečného thuriferáře (thus = kadidlo). Umí perfektně rozdmýchat oheň v kadidelnici, kterou před Velikonocemi vyčistil a naleštil.

Už týden před svátky ho prosil o tři roky mladší Ondra: „Vezmi mě k sobě za navikuláře.“ (navicula = loďka)

„Nemáš nárok,“ odbyl ho Petr, „nemáš na to.“ „Prosím,“ žadonil Ondra ještě přede mší svatou na slavnost Zmrtvýchvstání Páně.

Petr si však vybral Šimona, který je sice teprve čtvrták, ale je šikovný a bystrý.

Ve mši svaté k přípravě darů uhlíky v kadidelnici přímo žhnou. Pan farář se usmívá a vkládá na ně zrníčka kadidla. Mohutný vonavý kouř stoupá a symbolizuje tak naši modlitbu, která se vznáší k nebi. Připravené dary chleba a vína na oltáři jsou takto předkládány k Bohu. Přítomní ministranti sledují nádherný stoupající dým a jejich oči tak hledí vzhůru. Až na jednoho, na Ondru, který hledí do země. Petr si toho všimá a do srdce ho bodne vý-

čitka: kouř se tlačí nahoru, Ondra je tlačěn k zemi. Ale musí to tak být? Kdyby šel Ondra se mnou a pan farář by vzal z „jeho“ loďky kadidlo, tvář by mu zářila a oči by provázely obláčky kouře.

Dobře jsem udělal, hájí se ve svědomí Petr, Šimon to umí, Ondra by se mi tady pletl pod nohama, musel bych ho postrkovat.

Ale svědomí to neuspokojuje: svátek má dnes Ježíš, on vstal z mrtvých. A Ježíš určitě není rád, když Ondra pláče, odstrčený jako vždy a všude. Kdyby stál s loďkou u oltáře, jeho oči by zářily nad všechny ostatní. Pane Ježíši, zítra půjde se mnou, modlí se v duchu Petr a cítí, že modlitba se zmrtvýchvstalému Kristu líbí.

Po mši svaté Petr obejmě kolem ramen smutného Ondru. Ten se poleká, co zase zkažil. Hlavní ministrant mu však říká: „Zítra budeš navikulář. Pojď, trochu si to navčíváme.“

Na druhý den opět stoupá u oltáře kouř k nebi, tentokrát provázený šťastnými očima Ondry, který přitom tiskne loďku ke svému srdci, které tluče zcela pro Ježíše.

Ilustrace: Jiří Vančura

S TRABANDEM

až na konec světa

Na tuhle kapelu je těžké nemít názor. Někoho můžou rozčilovat texty, ve kterých se pro ostřejší výraz nejde daleko, někdo je zase nadšený z muziky, která by roztančila i chromého, v každém případě ale tuhle výraznou kapelu nepřehlédnete. Tedy pardon, momentálně je Traband zaparkovaný kdesi v hudební garáži jejich kapelníka Jardy Svobody, ale doufejme, že neskončí ve šrotu a po nutné údržbě se zase slavně na rocková pódia vrátí. Traband vznikl v devadesátých letech jako trojčlenná kapela kolem textaře, zpěváka a kytaristy Jardy Svobody. Jak sami říkají, legendami a humornými průpovídkami opředené lidové vozítko z NDR nebylo tou hlavní inspirací pro jejich název, i když velká podobnost tu je: Také nadělá spoustu kraválu a pěkně vám natřeše kosti.

Foto: Fomas.cz

Trabandi za dvacet let své existence natočili skoro deset alb, ve kterých se odráží jejich hudební vývoj od veselého country-punku přes komplikovanější hudební aranžmá s dechovými nástroji až k současnému inteligentnímu lo-fi popu. S čistotou hudebního stylu si ale nikdy hlavu nelámali. Trabandi neznají hranice a uhání světem a napříč žánry jako Černej pasažér – hrdina jejich největšího hitu. Jarda Svoboda ve svých textech perfektně vyhmátl jazyk ulice i krásné poetické obrazy a zároveň jeho texty nezapřou, že dříve vedl křesťanský orientovanou kapelu Otcovy děti. Zatím svoje poslední (a věříme, že ne úplně poslední) album Vlnobeat nahráli Trabandi v klasickém složení (tuba-trumpeta-

-kytara-bicí) plus banjo. Jako obvykle radost z nahrávky přímo tryská stejně jako ona zmiňovaná nechuť k hudebním škatulkám. „Ve skutečnosti vykrádáme všechny hudební styly, které nás zaujmou, včetně té dechovky, a děláme si s nimi, co umíme a co nás baví.“ On sám zatím obráží hudební kluby sólo s přemýšlivějším repertoárem a s přenosným harmoniem. A až jednoho dne zprvozní Traband, bude to pro všechny jeho fanoušky velký svátek. Jedno je totiž jisté – tahle banda Trabanditů to umí pořádně roztočit. A to nejlepší nakonec – všechna jejich alba si můžete legálně stáhnout v MP3 formátu na jejich stránkách <http://traband.net/> a najdete tam i texty s akordy.

Nej FORENZNÍ VĚDA

JOSEF LAVIČKA

Zdroje: kniha Guinness World Records 2016 wikipedia.org

Foto: alsward, pathdoc, MG, suliman_ravzan - Adobe stock

Milí ministranti, slovo „forezní“ můžeme doslovně přeložit jako „soudní“. Pod pojmem forezní věda se tak skrývá velmi široký obor, který zahrnuje všemožné disciplíny, které napomáhají vyšetření kriminálních činů. Například forezní daktyloskopie se zabývá

otisky prstů, forezní psychologie a psychiatrie, řeší duševní stav pachatele, forezní autopsie neboli soudní pitva může odhalit bližší okolnosti lidského úmrtí. Že je těch cizích slov trochu moc? Pojďme si forezní vědy a jejich historii podrobněji vysvětlit.

GENIÁLNÍ DVOJŠROUBOVICE

Zlomovým momentem pro kriminalistiku bylo použití analýzy lidské DNA. Tuto metodu vyvinul sir Alec Jeffreys z Velké Británie. Zprávu o možnosti analýzy DNA poprvé zveřejnil na jaře roku 1985 a vzápětí předvedl i první praktickou ukázkou, když pomocí analýzy DNA dokázal určit otcovství dítěte v konkrétním soudním případě.

OSUDNÉ NOVINY

V osudný den roku 1784 si John Toms z britského Lancasteru zakoupil noviny. A na to později doplatil. Nákup denního tisku samozřejmě není trestný. Ovšem John později téhož dne vytrhl kousek novinového papíru, kterým utěšnil náboj a prach v hlavni svojí pistole a následně zastřelil Edwarda Culshawa. Bohužel pro Johna se tento novinový papírek našel při ohledání těla mrtvého. Když později kriminalisté našli u Johna noviny s poškozenou stránkou, bylo vše jasné. Vrah John Toms se zapsal do historie jako první člověk odsouzený na základě porovnání soudního materiálu.

ŠTĚTEČEK V AKCI

V detektivních příbězích vytáhnou kriminalisté na místě trestného činu velmi často štěteček, pomocí něhož snímají otisky prstů. Tato metoda, založená na faktu, že každý člověk má originální otisky prstů, se nazývá daktyloskopie a v efektivní podobě ji poprvé představil roku 1896 generálníinspektor britské policie, pan Edward Henry. Otisk prstu se ovšem používal jako identifikační znak už dávno předtím. Už zhruba dvě století před Kristem používali otisk prstu kněžij v Číně místo podpisu.

LEŽ MÁ KRÁTKÉ NOHY... A RYCHLÉ SRDCE. S tímto zjištěním přišel kolem roku 250 před našim letopočtem řecký lékař Erasistratos z Keu. Ten objevil, že při lhaní se člověku zrychluje tep. Erasistratos neváhal tuto metodu použít, a můžeme tedy říct, že vykonával na pacientech první zjednodušený test na detektoru lži. I když tuto metodu používal pouze ke zjištění, zda mu pacient lže ohledně dodržování předepsané léčby.

